

FELHÍVÁS

**Magyar Természettudományi Társulat Tudománytörténeli Szakosztálya,
Semmelweis Egyetem Megelőző Orvostan és Népegészségtani Intézete,
MTA Művelődéstörténeli Osztályközi Bizottság Élettudományok Története
Munkabizottság
MTA Orvostörténeli Munkabizottság
Magyar Orvostörténelmi Társaság és a MOT Fogászattörténeli Kör
MNM KK MNM Semmelweis Orvostörténeli Múzeum, Könyvtár és Adattár
közös rendezvénye**

TÉR ÉS IDŐ A TUDOMÁNYÁGAKBAN

c. soron következő konferenciánkra,

az ÉRTÉKMENTÉS és INNOVÁCIÓ a TUDOMÁNYBAN

c. konferencia-sorozat keretében,
a Tudomány Hónapja alkalmával

2024. november 7–8.

Budapest

MNM Semmelweis Orvostörténeli Könyvtár 1023. Török u. 12.

Társulatunk Tudománytörténeli Szakosztálya, az 1841-ben alapított Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Társaságának és Vándorgyűléseinek hagyományait és eszmeiségét megőrizve, idén is folytatni kívánja „Értékmentés és innováció a tudományokban” című konferencia-sorozatát.

Ez évi konferenciánkat „Tér és Idő a tudományágakban” címen hirdettük meg. Célunk a Tér és Idő dimenzióinak egyidejű jelenlétének fontossága és jelentőségének bemutatása, a kutatásra gyakorolt hatásainak eddig nem látott, vagy nem mért adatok összefüggéseinek megvilágítása a különböző tudományterületeken akár a természettudományban vagy a társadalomtudományban pl. matematika- műszaki-építészeti- történelem-, művészeti-, filozófiai-, geográfia-, orvosi-tudományban. A Tér és az Idő dimenzió egyidejűsége és felbomlása, felbontása egyaránt izgalmas tudományos kérdéseket vet fel mindezen tényezők láttatására, magyarázatára és hatására.

Sokan és sokszor foglalkoztak a Térrel és az Idővel most a 21. században újra fogalmazzuk, illetve bemutatjuk tudománytörténeli aspektusból a meglévő szakterületeken lévő elméleteket megfelelő példákkal.

2024.11.7. Csütörtök

9.15 Kezds

9.30 Megnyit: FORRAI Judit DSc

I. (9.30–10.50) A kezdetek térben és idben

Üléselnök: CSORBA F. László

- 9.30–9.50 KELEMEN Miklós Dr. címzetes egyetemi docens: Az univerzum a káoszból született egy ősrobbanásban
- 10.10–10.30 CSORBA F. László, vezető tanácsos: Keleti és nyugati idképek kezdetei a Teremtés könyve és a Daododejing 25. verse alapján
- 10.30–10.50 SCHILLER Vera DR., bölcsészdoktorátus: Tér és id megjelenése az ókori gondolkodásban
- 10.50–11.00 Szünet

II. (11.00–12.00)

Tér és id problematikája a pedagógiában

Üléselnök: MUNKÁCSY Katalin PhD

- 11.00–11.20 MUNKÁCSY Katalin PhD: Tér, id és téridő a matematika tanításában
- 11.20–11.40 KÁNTOR Sándorné Dr. dr. VARGA Tünde PhD: Tér és id problematikája a matematikában
- 11.40–12.00 HORVÁTH Balázs Zsigmond angoltanár, művészettörténész: Az E/2. személy megjelenítése a vizuális médiumokban

III. (12.00–13.00) Történelmi- társadalmi téridő elméletei

Üléselnök: NAGY Péter Tibor DSc

- 12.00–12.20 KISS Endre Dr. DSc: A történelmi-társadalmi téridő problematika elméletéhez
- 12.20–12.40 NAGY Péter Tibor DSc: „Mintha visszautaztam volna az

időben...” – a térben egymás mellett élő időmetszetek objektívációs lehetőségei

12.40–13.00 HIDEG Éva MTA doktora: Tér, idő és téridő változó kapcsolatrendszere a jövőkutatásban

13.00–13.30 Ebédszünet

IV. (13.30–14.30)

Társadalomtudományi tér-idő kutatások

Üléselnök: UJVÁRI Hedvig habil. PhD

13.30–13.50 DERGEZ-RIPPL Dóra Dr. PhD (filozófiai tudományok): Kronosz és Aión a tudománytörténetben – Bergson és Einstein időelméleti vitájának filozófiai aktualitása

13.50–14.10 UJVÁRI Hedvig habil. PhD: Az író, újságíró, orvos Max Nordau pályaképe az IDŐ és a TÉR fogalmai mentén

14.10–14.30 SAXON SZÁSZ János képzőművész/feltaláló: DIMENZIÓ sűrítés és IDŐTÉR projektor

14.30–14.35 ZÁRÁS

2024.11.08 Péntek:

9.30 Kezds

V. (9.30–10.30) Tér és idő a pszi-tudományban

Üléselnök: FORRAI Judit Prof. DSc

9.30–9.50 NAGY Mária Dr.: **Idő, időtlenség és térélmény az emberi emlékezetben**

9.50–10.10 FORRAI Judit Prof. DSc: **Tér és idő szerepe Pető konduktív elméletében**

10.10–10.30 DOBAI Attila Marcellán PhD --Tósaki Gergely (hallgató): **Pszichiátriai dolgozók pályaszocializációja, visszatekintés az elmúlt 30 évre egy kvalitatív vizsgálat kapcsán.**

10.30–10.40 Szünet

VI. (10.40–11.20) Elméleti és gyakorlati kutatások a tér és idő függvényében

Üléselnök: SZALAI György PhD

- 10.40–11.00 KATONA J. Dr. DDS. – KŐSZEGI Á.-dr. – SZALAI Gy. PhD,. – LEEL-ŐSSY A. dr.: **A végső nyughely, a hadisír gondozás jelentősége**
- 11.00–11.20 KATONA J.- DDS. – SZALAI Gy.-PhD.–. LEEL-ŐSSY A. dr. .: **Gondolatok, definíciók a háborúkról, adatok, megelőzés, aktualitás**
- 11.20–11.40 SZABÓ Katalin Dr.: **Az ideális és a possibilis egészségügy falun a két világháború között**
- 11.40–12.00 SZALAI György dr. PhD, KATONA József DDS, KLENK Gusztáv MD, ROVÓ László MD, PhD, Rektor, egy.tanár, MATESZ István MD, Főorvos, VELLAI Tibor, PhD, DDS, egy.tanár: **Epigenetikai változók kutatása a fej-nyak rákokban**
- 12.00–12.30 Szünet

VII. (11.35–12.35) Környezeti és egészségügyi vizsgálatok a tér és idő relációjában

Üléselnök: SIMEK Ágnes PhD

- 12.30–12.50 VERRASZTÓ Zoltán PhD: **Környezeti célállapot és társadalmi döntés**
- 12.50–13.10 TÓTH Sándor László: **Barlai Ervin munkásságának egyes állomásai**
- 13.10–13.30 SIMEK Ágnes PhD: **Tér és idő a hajléktalan-ellátásban**
- 13.30–13.35 **ZÁRÁS**